

4 skyrius. Mokymosi medžiagos pritaikymas

Sužinokite, kaip pritaikyti mokymosi medžiagą vadovaujantis įtraukiojo mokymosi principais.

Toliau pateikti pavyzdžiai parodo, kaip mokymosi medžiagą galima pritaikyti, kad ji taptų prieinamesnė ir įtraukesnė.

Analizuodami kiekvieną pavyzdį atkreipkite dėmesį į:

- Barjerus, nustatytus pirminėje mokymosi medžiagoje.
- Pakeitimus, atliktus pritaikymo proceso metu.
- Strategijas, taikytas siekiant pagerinti prieinamumą ir besimokančiųjų įsitraukimą.

Apsvarstykite, kaip panašius pritaikymo būdus galėtumėte taikyti savo ugdymo praktikoje naudojamiems mokymosi ištekliams.

I pavyzdys

Informacinis lapelis apie streso valdymą

Originali versija:

„Stresas – tai fiziologinė ir psichologinė reakcija, pasireiškianti tuomet, kai aplinkos reikalavimai viršija asmens gebėjimą prie jų prisitaikyti. Ilgalaikis stresas gali prisidėti prie nerimo, emocinio išsekimo, dėmesio sutelkimo sunkumų ir miego sutrikimų.“

I pavyzdys

Pritaikyta/adaptuota versija:

„Stresas atsiranda, kai gyvenimas tampa sunkus arba atrodo pernelyg sudėtingas. Dėl streso galite jaustis pavargę, nerimauti arba negalėti užmigti. Padėti gali paprasti dalykai – poilsis, lėtas kvėpavimas ar pokalbis su kitu žmogumi.“

Pritaikymui naudotos strategijos:

- Supaprastinta kalba.
- Trumpesni sakiniai.
- Konkretesnė leksika.
- Stipresnis emocinis ryšys.

2 pavyzdys

Emocijų reguliavimo užduotis

Originali versija:

„Besimokantieji kviečiami analizuoti emocijų reguliavimo mechanizmus, atliekant refleksines rašytines užduotis, skirtas pažintinėms ir elgesio reakcijoms į stresines situacijas aptarti.“

2 pavyzdys

Pritaikyta/adaptuota versija

Vaidmenų žaidimas:

- **A besimokantysis** papasakoja apie stresą keliančią situaciją.
- **B besimokantysis** praktikuoja palaikantį klausymąsi.
- Kartu jie aptaria nusiramavimo strategijas.

Pritaikymui naudotos strategijos:

Ilga rašytinė užduotis pakeista žodine užduotimi.

Skatintas tarpusavio mokymasis.

Sumažinta su raštingumu susijusi įtampa.

Padidintas dalyvavimas ir įsitraukimas.

3 pavyzdys

Informacinis plakatas apie nerimą

Originali versija:

„Nerimo sutrikimams būdinga pernelyg stipri baimė, nuolatinis nerimavimas, padidėjęs fiziologinis sujaudinimas ir pažintinių funkcijų sutrikimai, galintys neigiamai paveikti dėmesio sutelkimą, emocijų reguliavimą ir kasdienę veiklą.“

3 pavyzdys

Pritaikyta versija.

Vaizdinė informacinė schema, kurioje naudojami:

- ✓ Trumpi sakiniai.
- ✓ Emocijas ir stresą vaizduojančios piktogramos.
- ✓ Spalvomis išskirti skyriai.

Paprastos įveikos strategijos:

- Lėtai kvėpuokite.
- Išgerkite vandens.
- Trumpai pasivaikščiokite.
- Pasikalbėkite su kitu žmogumi.

Pritaikymui naudotos strategijos:

- Vaizdinė pagalba.
- Sumažintas informacijos kiekis, kurį reikia apdoroti.
- Aiškesnis informacijos pateikimas.
- Pagerintas prieinamumas daugiakalbiams besimokantiejiems.

4 pavyzdys

Leksikos/žodyno pritaikymas

Originali versija:

„Psichologinis atsparumas teigiamai prisideda prie emocijų reguliavimo ir adaptyvių įveikos strategijų taikymo.“

4 pavyzdys

Pritaikyta/ adaptuota versija:

„Kai žmonės sulaukia palaikymo ir išmoksta nusiramavimo strategijų, jiems lengviau įveikti stresą.“

Pritaikymui naudotos strategijos:

- Atsisakyta akademinės leksikos/žodyno.
- Vartojama paprasta ir besimokantiejiems artima kalba.
- Palengvintas teksto supratimas menkai raštingiems besimokantiejiems.

4 žingsniai, kaip pritaikyti mokymosi turinį

1 žingsnis – Supaprastinkite:

Vartokite aiškią ir paprastą kalbą.

2 žingsnis – Vizualizuokite:

Papildykite turinį piktogramomis, diagramomis arba vaizdais.

3 žingsnis – Naudokite įvairius pateikimo formatus:

Pritaikykite turinį kaip garso įrašą, infografiką, vaidmenų žaidimą arba nuoseklų veiksmų vadovą.

4 žingsnis – Kultūrinis pritaikymas:

Įsitikinkite, kad pateikiami pavyzdžiai yra kultūriškai tinkami ir suprantami.

Praktinė užduotis

Pritaikykite šias strategijas praktiškai: pasirinkite vieną savo ugdymo praktikoje naudojamą mokymosi išteklių ir pritaikykite jį, taikydami keturių žingsnių procesą.

Užduotis:

- Išanalizuokite pradinę mokymosi medžiagą.
- Nustatykite galimus barjerus.
- Pritaikykite įtraukius sprendimus.
- Peržiūrėkite galutinę versiją.

Atsakykite į šiuos klausimus:

- Kokius pakeitimus atlikote?
- Kodėl atlikote šiuos pakeitimus?
- Kaip šie pakeitimai pagerina prieinamumą ir įtrauktį?

4 SKYRIUS – Apibendrinimas ir įsivertinimas

- Apibendrinkite tai, ko išmokote šioje dalyje.
- Peržiūrėkite savo pritaiktą mokymosi medžiagą ir apsvarstykite, kaip veiksmingai ji užtikrina prieinamumą, skatina dalyvavimą ir įtrauktį.